

Protokoll fört vid pleniföredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor

Närvarande

VT, HJ, RH, AH-J, AH, FK, CW

Frånvarande

Ordförande

Lantråd

Veronica Thörnroos

Föredragande

Vicelantråd

Harry Jansson

Justerat

Omedelbart

Protokollförare

Rättssakkunnig

Pamela Baarman

Nr 3

Republikens presidents framställning om lagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om investeringskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan

ÅLR 2022/9759

69 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt lämna yttrande till lagtinget enligt **bilaga 1**.

Hänvisning

Ålands lagting

Kontaktperson
Pamela Baarman

Ärende

Landskapsregeringens yttrande över republikens presidents framställning till Ålands lagting om godkännande och sättande i kraft av avtalet om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan

Landskapsregeringen lämnar här som bilaga yttrande över republikens presidents framställning till Ålands lagting.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Vicelantråd

Harry Jansson

Bilaga

Landskapsregeringens yttrande till RP 2/2022-2023

Hänvisning
Republikens presidents framställning
nr 2/2022–2023

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande över republikens presidents framställning till Ålands lagting om godkännande och sättande i kraft av avtalet om investeringskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan

Ålands lagting har den 24 november 2022 begärt ett yttrande från Ålands landskapsregering över republikens presidents framställning till Ålands lagting om godkännande och sättande i kraft av avtalet om investeringskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan.

Landskapsregeringens tidigare utlåtanden i ärendet

Landskapsregeringen har den 23 maj 2019 lämnat ett utlåtande till utrikesministeriet över undertecknandet av avtalet om investeringskydd mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Vietnam, å andra sidan. Landskapsregeringen konstaterade då att bestämmelser om såväl investeringskydd som bestämmelser om tvistlösningsförfaranden hör till rikets lagstiftningsbehörighet, men att avtalet om investeringskydd innehåller ett fåtal bestämmelser som förefaller röra områden som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, exempelvis beskattning och inlösen av fast egendom. Landskapsregeringen konstaterade att eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, erfordras lagtingets bifall för att avtalet till dessa delar ska träda i kraft i landskapet.

Ur regeringens proposition framkommer att propositionen har sänts på remiss till Ålands landskapsregering. Landskapsregeringen har inga uppgifter om att en utlåtandebegäran har inkommit.

Bakgrund

Den rättsliga grunden för relationerna mellan EU och Vietnam baseras på tre olika avtal, som tillsammans bildar en institutionell helhet: Ett ramavtal om vittomspännande partnerskap och samarbete, ett frihandelsavtal och ett avtal om investeringskydd.

Ramavtalet trädde i kraft i oktober 2016. Lagtinget gav sitt bifall till ramavtalet i december 2014 (Lagtingets beslut 34/2014 8 december 2014). Ramavtalet ger en rättslig ram för partnerskap och samarbete mellan EU och Vietnam samt för utveckling av samarbetet inom många olika sektorer, såsom politisk dialog samt handel, energi, transporter, mänskliga rättigheter, utbildning och migration.

Frihandelsavtalet hör till unionens exklusiva befogenhet. Avtalet undertecknades i juni 2019 och trädde i kraft i augusti 2020.

Landskapsregeringens ställningstagande

Avtalet om investeringskydd är till sin karaktär ett blandavtal vars bestämmelser dels omfattas av EU:s, dels av medlemsstaternas befogenhet. Avtalet syftar till att stärka investeringsförbindelserna parterna emellan, och innehåller bland annat standarder för behandling av investerare och investeringar samt bestämmelser om expropriation. Samtidigt slår avtalet vakt om parternas rätt att lagstifta och eftersträva legitima allmänpolitiska mål såsom skyddet för folkhälsan, säkerheten och miljön. Avtalet innehåller även bestämmelser om tvistlösning, och genom avtalet inrättas ett reviderat investeringsdomstolssystem.

Ur propositionen framgår det att det i avtalet ingår bestämmelser som har beröringspunkter med protokoll 2 om Åland i bilagan till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994). En del av bestämmelserna hör till EU:s exklusiva befogenhet, vilket innebär att den åländska särställningen har beaktats redan i förhandlingarna om avtalsbestämmelserna. Landskapsregeringen konstaterar att det i avtalets artikel 2.3 *Nationell behandling* föreskrivs om nationell behandling av investerare och av omfattade investeringar med vissa undantag. Undantagen som avses är de undantag som anges i bilagorna till frihandelsavtalet mellan EU och Vietnam och i artikel 2.1 i avtalet om investeringskydd. Bilaga 8-A till frihandelsavtalet mellan EU och Vietnam består av EU:s bindningslista över särskilda åtaganden, dvs en förteckning över de förbehåll olika medlemsstater anmält för avtalets tillämpning. Finland har för Ålands del anmält följande förbehåll: *Begränsningar av rätten för fysiska personer utan hembygd rätt på Åland och för juridiska personer att förvärva och inneha fast egendom på Åland utan tillstånd från behöriga åländska myndigheter. Begränsningar av etableringsrätten och rätten att tillhandahålla tjänster för fysiska personer utan hembygd rätt på Åland eller för juridiska*

---

personer utan tillstånd från behöriga åländska myndigheter. Finland har därtill anmält förbehåll i fråga om tillämpningen av bestämmelser om offentlig upphandling på Åland.

Landskapsregeringen konstaterar att bestämmelserna i avtalet om investeringsskydd huvudsakligen är att hänföra till rikets lagstiftningsbehörighet. Avtalet innehåller inte, med beaktande av de förbehåll som gjorts för Åland, bestämmelser som står i strid med självstyrelselagen eller annan landskapslagstiftning. Landskapsregeringen ser sammanfattningsvis inga hinder för att lagtinget ger sitt bifall till godkännande och sättande i kraft av avtalet om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan.

Mariehamn den 2 februari 2023

Lantråd

Veronica Thörnroos

Vicelantråd

Harry Jansson